

Ubezpieczenie

Podczas tej lekcji dowiesz się:

- ✓ **Jakie są rodzaje składek ubezpieczeniowych, którym będziesz podlegać.**
- ✓ **Na jakich zasadach będziesz współpracować z ZUS.**
- ✓ **Jakie korzyści przysługują Ci z tytułu opłacania składek.**

Jak większość osób prowadzących własną działalność gospodarczą, będziesz podlegał sześciu rodzajom ubezpieczenia (inaczej będzie, jeśli jesteś dodatkowo pracownikiem, emerytem, rencistą, lub rolnikiem).

Jakie składki musisz płacić obowiązkowo?

- emerytalną i rentową
- wypadkową
- zdrowotną (leczenie, lekarstwa)
- na Fundusz Pracy (do 55 lat kobiety, do 60 lat mężczyzna)

Jakie składki możesz płacić dobrowolnie?

- chorobową (choroba, macierzyństwo, opieka)
- na Fundusz Pracy (po 55 roku życia kobiety, po 60 roku życia mężczyzna)

Jakich składek nie będziesz płacić?

- na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych
- na Fundusz Emerytur Pomostowych

W jaki sposób będziesz płacić?

- całość środków będziesz musiał zapłacić we własnym zakresie
- bezgotówkowo (obciążenie rachunku, mikroprzedsiębiorca może ewentualnie przekazem pocztowym)
- na 1 konto (emerytura+renta+choroba+wypadek, zdrowie, Fundusz Pracy)
- do 10 dnia następnego miesiąca (lub pierwszy następny roboczy, liczy się dzień obciążenia rachunku bankowego płatnika a nie polecenia przelewu) za miesiąc poprzedni, jeśli jako płatnik podlegałeś w nim ubezpieczeniu przynajmniej jeden dzień
- proporcjonalnie (podstawa: ilość dni w miesiącu x ilość dni ubezpieczenia) w momencie otwarcia, zamknięcia, zawieszenia, choroby (niepodzielny wyjątkiem jest składka zdrowotna)
- bez deklaracji (chyba, że rozpoczęcie, zakończenie, zawieszenie, wznowienie, są pracownicy, zmiany lub korekty, w takim przypadku w wersji elektronicznej lub papierowej)

W jaki sposób możesz się kontaktować z ZUS?

- terenowe jednostki ZUS
- bezpłatne przewodniki, ulotki
- samoobsługowe urządzenia informacyjne (zusomaty)
- platforma usług elektronicznych na portalu PUE ZUS (wgląd, wizyta, pytania, wnioski)
- program ePłatnik (tworzenie i przesyłanie dokumentów, wymiana informacji)
- infolinia centrum obsługi telefonicznej (pytania, informacje, wnioski, reklamacje)
- za pomocą profilu na ePUAP lub certyfikatu kwalifikowanego

Do jakich informacji masz prawo w ZUS?

- twoje konto
- twoje składki i wpłaty
- ubezpieczenia i świadczenia
- osoby zgłoszone do ubezpieczenia
- indywidualna interpretacja za opłatą

Co się stanie, jak zawieszysz działalność?

- możesz zawiesić działalność na czas od 30 dni do 24 miesięcy
- jest to okres nieskładkowy
- możesz dobrowolnie opłacić składkę emerytalną, rentową, zdrowotną
- możesz zawiesić działalność na 3 lata w celu sprawowania osobistej opieki nad zdrowym dzieckiem do lat 5 (po pół roku prowadzenia, bez pracowników, w max. 4 częściach, składkę emerytalną, rentową, zdrowotną może opłacić państwo)
- możesz zawiesić działalność na 6 lat w celu sprawowania osobistej opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem do lat 18 (po pół roku prowadzenia, bez pracowników, w max. 4 częściach, składkę emerytalną, rentową, zdrowotną może opłacić państwo)

Co się stanie, jak się spóźnisz lub jak nie zapłacisz składek?

- nie naliczy się staż
- utracisz prawo do części świadczeń (na przykład w czasie choroby, opieki, macierzyństwa, rehabilitacji)
- będziesz musiał spłacić dług i odsetki (trudne umorzenie) i ponieść koszty egzekucji
- możesz utracić część zleceń i dofinansowań (instytucje państwowe, środki publiczne)
- będziesz musiał złożyć dokumenty korygujące

Jakiej wysokości ubezpieczenie musisz zapłacić?

- ubezpieczenie emerytalne 19,52% podstawy wymiaru
- ubezpieczenia rentowe 8,00% podstawy wymiaru
- ubezpieczenie chorobowe 2,45% podstawy wymiaru
- ubezpieczenie wypadkowe 1,80% podstawy wymiaru
- Fundusz Pracy 2,45% podstawy wymiaru
- ubezpieczenie zdrowotne 9,00% podstawy wymiaru

Jaka jest Twoja podstawa wymiaru?

- minimalnie 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia
- 30% minimalnego wynagrodzenia (przez pełne 24 miesiące, gdy rozpoczynasz działalność i nie prowadziłeś działalności w ostatnich 5 latach i dodatkowo nie będziesz obsługiwał swojego tegorocznego i ubiegłorocznego pracodawcy (w przypadku opłacania preferencyjnej składki nie ma również obowiązku wpłat na Fundusz Pracy)
- w 2017 roku są to minimalnie kwoty około 1232 i 520 złotych:

ubezpieczenie emerytalne	520	123
ubezpieczenia rentowe	213	50
ubezpieczenie chorobowe	65	15
ubezpieczenie wypadkowe	48	11
Fundusz Pracy	65	0
ubezpieczenie zdrowotne	320	320

Pamiętaj o wyjątkach i dodatkowych ograniczeniach.

- roczne ograniczenie składki emerytalno-rentowej (nie nalicza się składki od kwoty przekraczającej 30 przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń)
- miesięcznie ograniczenie podstawy składki chorobowej (do 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia)
- podstawa składki zdrowotnej to min. 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia

Kogo zgłaszasz do ubezpieczenia?

- siebie jako płatnika i ubezpieczonego oraz członków swojej rodziny (przez CEIDG),
- pracowników, zleceniobiorców, współpracujących i ich rodzinę (w ZUS)
- możesz wyznaczyć pełnomocnika, który będzie Cię reprezentował przed ZUS

Co z tego możesz mieć? Jakie świadczenia przysługują z tytułu opłacania składek?

zasiłek chorobowy

Otrzymasz to świadczenie w czasie choroby. Zacznie Tobie przysługiwać po 90 dniach opłacania składki (możesz zsumować poprzednie okresy ubezpieczenia, jeśli przerwy między nimi max. 30 dni). Będziesz go otrzymywał przez max. 182 dni bez przerwy (270 dni, gdy ciąża lub gruźlica) lub max. 182 dni z przerwami (gdy ta sama choroba). Wyjątkowo nie otrzymasz zasiłku, gdy nie wypracowałeś stażu, gdy przekroczyłeś limit czasu, otrzymujesz rentę lub emeryturę, gdy jesteś aresztowany, osadzony, gdy choroba była wynikiem twojego przestępstwa, wykroczenia, nadużycia, gdy w trakcie zwolnienia pracujesz, robisz coś niedozwolonego, gdy podrabiałeś druk zwolnienia. Masz 7 dni na dostarczenie zwolnienia do ZUS (w czasie zwłoki nastąpi obniżenie świadczenia).

zasiłek opiekuńczy

Jest to świadczenie, jakie otrzymasz za czas opieki nad chorą osobą pozostającą we wspólnym gospodarstwie domowym. Przysługuje w przypadku choroby małżonka, rodziców, teściów, dziadków, wnuków, rodzeństwa, dziecka powyżej 14 lat, pod warunkiem, że nie ma nikogo innego w domu do opieki. Będzie naliczone za maksymalnie 14 dni w roku. Czas ten jest dłuższy (60 dni) w przypadku dziecka do lat 14. Zasiłek opiekuńczy przysługuje również w przypadku nagłej utraty opieki nad dzieckiem do lat 8 (zamknięta placówka, choroba opiekuna dotychczasowego).

zasiłek macierzyński

Przysługuje w przypadku urodzenia, adopcji, przyjęcia do rodziny zastępczej (nie zawodowej, nie spokrewnionej) dziecka do 7 roku życia (10 lat w przypadku dziecka niepełnosprawnego). Dla osoby prowadzącej własną działalność gospodarczą jest to okres składkowy (składki płaci państwo), podobnie jak okres sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem do 5 lat.

świadczenie rehabilitacyjne

Jeżeli po wyczerpanym zasiłku chorobowym lekarz uzna Ciebie za osobę niezdolną do pracy, możliwe jest otrzymanie świadczenia rehabilitacyjnego (coś pomiędzy zasiłkiem chorobowym a rentą).

renta

Jest świadczeniem na czas Twojej dalszej niezdolności do pracy. Niezdolność musi powstać w czasie ubezpieczenia lub max. 18 miesięcy po nim (wyjątek niezdolność całkowita, kobieta 20 lat stażu, mężczyzna 25 lat stażu). Aby skorzystać z tego świadczenia, musisz opłacać składki przez wymagany okres (proporcjonalny do wieku):

staż 5 lat w ubezpieczeniu dla osób powyżej 30 lat,

staż 4 lata w ubezpieczeniu dla osób 25-30 lat,

staż 3 lata w ubezpieczeniu dla osób 22-25 lat,

staż 2 lata w ubezpieczeniu dla osób 20-22 lata,

staż 1 rok w ubezpieczeniu dla osób do 20 lat.

Staż nie musi być w ciągłości, ale musi zawierać się w 10 latach przed niezdolnością do pracy.

zasilek pogrzebowy

Jest wypłacany w przypadku śmierci ubezpieczonego, współpracującego, emeryta, rencisty, członka rodziny, spełniającego warunki do renty lub emerytury, na zasiłku chorobowym, macierzyńskim, rehabilitacyjnym. Za 1 pogrzeb wypłacany jest 1 zasiłek. Otrzymuje go osoba lub instytucja, która poniosła koszty ceremonii.

renta rodzinna

Przysługuje po śmierci emeryta, rencisty, ubezpieczonego, który nabył takie prawo. Po 1 ubezpieczonym przysługuje 1 renta rodzinna. Proporcjonalnie dzielą ją między siebie dzieci własne, współmałżonka, przysposobione, wnuki, rodzeństwo, dzieci zastępcze na wychowaniu i utrzymaniu, wdowa/wdowiec, rodzice (według kolejności ustalonej przez prawo).

Gdzie możesz szukać dodatkowych informacji?

- strona www.zus.pl
- Platforma Usług Elektronicznych www.pue.zus.pl
- Centrum Obsługi Telefonicznej 22 560 16 00 pn.-pt. 7-18
- Skype zus_centrum_obsługi_tel
- e-mail cot@zus.pl